

titel les	Kleitegel maken: Zwarte truffel – eik Ontwikkelt door Marjolein Koot
voor welke groep(en)	Groep 6
onderwerp/thema	Samenwerking tussen eik en schimmel, organismen die samenwerken
kunstdiscipline(s)	Beeldend
vaardigheden	- Bedenkt en maakt ontwerpen en concepten. - Gaat door met onderzoeken tot een oplossing gevonden is. - Durft te ontwerpen, te maken en te improviseren.
doelen(en)	Kennisdoel - Leerling kan het geleerde, de aangeboden woorden, in een beeldende context gebruiken: de zwamvlok, de spore, de buikzwam, het mineraal, de mycorrhiza - De leerling kan verbeelden wat de samenwerking tussen de zwarte truffel en de eik inhoudt. Doel Beeldend - Leerling kan verschillende texturen en stofuitdrukkingen ervaren. - Leerling kan de eigenschappen van een textuur (zoals glad, ruw, zacht, hard) herkennen en benoemen. - Leerling kan met textuur diepte aangeven. - Leerling kan experimenteren met het nabootsen van texturen door het af te drukken in plastisch materiaal. Doel Kunstzinnig: - Leerling kan een boom uit klei reliëf maken waar een eigen karakter uit ontstaat (is het een stevige boom, iel, eigenwijs, stoer, sociaal,..... en waar zie je dat aan).
werkvorm(en)	Boetseren: - Het onderzoeken, voelen en ervaren door de klei te kneden, rollen, duwen en trekken. - Oefenen met gereedschap zoals rollers, mirettes en satéprikkers. - Experimenteren met het aanbrengen van texturen in kleitegels - Het met klei vormgeven van de typische kenmerken van een boom.
presentatievorm	De kleitabletten worden als ze droog zijn naast elkaar neergelegd. Met alle kleurencombinaties lijkt het dan één groot mozaïekwerk.
duur van les(senreeks)	1 ½ uur
benodigdheden	- Rivierklei in 4 kleuren (rood, geel, wit, grijs/zwart) - Kleigereedschap (rollers, stukken stof om op te werken, satéprikkers, takjes, eikeltjes, etc.)
Voorbereiding	Klei in stukken snijden

ORIËNTATIEFASE

Welke schimmels ken je al?
Waar leven schimmels (vochtige omgeving)
Hoe zien zij er uit?

ONDERZOEKSFASE

Gezamenlijk kijken naar het plaatje van de eik en de zwarte truffel op het digibord.

Voorbeeld kleitablet laten zien en leerlingen vragen wat ze (denken te) zien.

Leerlingen bedenken met welke twee kleuren klei zij hun werkstuk gaan maken en waarom.

1 kleur voor boven – en 1 kleur voor onder de aarde.

UITVOERINGSFASE

- Van een stuk klei het kleitablet boven de aarde maken, met een roller en evt mesje om stukjes waar nodig er af te snijden.
- Van een stuk klei het kleitablet onder de aarde maken, met een roller en evt mesje om stukjes waar nodig er af te snijden.
- Beiden worden aan elkaar 'geplakt' door zowel de voor- als de achterkant aan (elkaar) te smeren. Het is niet erg dat de kleuren op die plek door elkaar heen lopen.
- Kies een kleur klei voor de boom en maak de boom. Zorg ervoor dat de boom ook weer goed aan de tegel (ondergrond) wordt vast gezet (gesmeerd).
Of: druk een takje in de klei en kijk of dit jouw boom wordt. Je kunt ook met een satéprikker in de klei tekenen.
- Kies een kleur klei voor de wortels van de boom en maak er de wortels mee door dunne slangetjes te rollen.
Of: teken middels diepdruk de wortels of druk takjes af als wortels.
- Maak de schimmeldraden en de zwarte truffels in de bodem. Dit kan met een kleur klei en/of weer middels diepdruk.
- Maak wat blaadjes aan de takken van de boom.
- Geef op jouw manier de weg van het water en de mineralen aan (via de schimmeldraden, wortels omhoog naar de boom)
- Geef op jouw manier de weg van de glucose in de boom weer (via de bladeren, takken en boomstam naar de grond. Dit kan door streepjes, stipjes in de klei te zetten of door weer met een andere kleur klei te werken of....

EVALUATIEFASE

Alle kleitabellen liggen bij elkaar op een grote tafel(s).

Wat zijn de wortels, wat zijn de schimmeldraden.

Kun je in het kunstwerk zien wat de functie van beiden is?

Hoe ontstaat fotosynthese? Wijs aan. Waar gaat de glucose naar toe? Hoe krijgt de eik zijn voedingsstoffen? Wijs aan.

Wie heeft zijn boom een karakter gegeven?

Vertel, waaraan kun je dat zien?

Tips/inspiratie/verdieping

